

STICHTING STAMBOEK RONDE- EN PLATBODEMJACHTEN

BESCHERMVROUWE H.K.H. PRINSES BEATRIX

Dec. 1959.

WASSENAAR,

PRINSENWEG 79 • TEL. 0 1751 2707

VERSLAG OVER 1959

Het zou van ondankbaarheid getuigen dit jaarverslag aan te vangen zonder melding te maken van de uitzonderlijk mooie zomer die achter ons ligt. Iedere liefhebber van water, zon en wind heeft in nauwelijks gekende mate kunnen genieten van zonnige dagen, die geen einde schenen te willen nemen en zich ver in de herfst uitstrekten.

De zon scheen ook over de Maas en op het clubgebouw van de gelijknamige zeilvereniging, toen de Stichting daar op 17 januari haar winterréunie hield. Het aantal deelnemers was groter dan ooit en de stemming voortreffelijk. Of dit z'n oorzaak vond in de gezellige sfeer van het clubgebouw, dat de K.Z. & R.V. "De Maas" te onzer beschikking had gesteld, dan wel in de juweeltjes van kleurendia's over stijlvolle gebouwen en pittoresque landschappen in Noord- en Zuid-Holland, ons door de heer Bouma vertoond, of misschien heel eenvoudig in het feit dat iedereen verheugd was iedereen te ontmoeten, herinneringen op te halen, plannen te maken en te praten over de gemeenschappelijke hobby, zij daargelaten, maar onmiskenbaar was ook deze bijeenkomst van de Stichting bijzonder geslaagd.

Toen de voorzitter in zijn toespraak aankondigde dat de zomerréunie - op uitnodiging van de K.M.J.C. - in den Helder zou plaats vinden, keken velen echter een ogenblik bedenkelijk. De wedstrijden van de K.M.J.C. hebben immers in de laatste jaren een zekere reputatie gekregen wat windkracht en regenhoeveelheid betreft, en men zag in gedachten reeds een vloot van betrekkelijk kleine, ronde- en platbodemjachten bij een straffe N.W.bries, zwaar gereefd en bergen buiswater overnemend tegen de vloedstroom in het Marsdiep opboksen.

Maar ziet, toen op 4 en 5 juli een veertigtal ronde- en platbodemschepen zich in den Helder verzameld had, brandde de zon meedogenloos en liet de wind het zo ongeveer afweten; de stroom echter niet, zodat 's-zaterdagmiddags een gedeelte der wedstrijden zelfs moest worden afgebroken. Onze voorzitter echter wist - dankzij zijn locale kennis -

de stroom ten eigen bate uit te nutten en de wedstrijd in de O.C.-klasse glansrijk te winnen, op de hielen - of wellicht beter gezegd op de roerhak - gevolgd door het Friese Statenjacht.

In de gecombineerde O.A. en O.B.-klasse won de met nylon zeilen getuigde botter "JAN KLAASSEN"; bij de tjalken werd de "LACHENDE LEEUW" lachende eerste, doordat zijn voornaamste tegenstander door de stroom een boei net niet kon rondrennen; bij de ongemeten klasse werd de prijs toegekend aan de boeier "MIENTJE".

Het admiraalzeilen des zondagsmiddags bood, bij ideale weersomstandigheden, een prachtig schouwspel. H.M. de Koningin, die de jubilerende K.M.J.C. met Haar aanwezigheid vereerde, nam persoonlijk aan boord van de "PIET HEIN", in gezelschap van Prins Bernhard en de prinsessen Irene en Marijke, het saluut der voorbij manoeuvrerende eskaders af. Het spreekt vanzelf dat deze koninklijke belangstelling voor onze oude schepen bijzonder werd gewaardeerd.

Tijdens de gebruikelijke, gemeenschappelijke maaltijd in "'t Huys Tijdverdrijf" -typische naam van een der schepen waar de Ruyter eens op voer - werd het hoogtepunt gevormd door de uitreiking van de W.H. de Vosprijs. De eerste bezitter, de heer Buisman, nam met een - door de heer Halbertsma uitgesproken - gedicht afscheid van het "Scheepje in de kast", dat vervolgens aan de heer A. de Boer uit de Lemmer werd uitgereikt als blijk van waardering voor hetgeen hij en zijn familie in het bijzonder heeft gedaan voor de ontwikkeling van de Lemsteraak.

Het aantal deelnemers aan deze maaltijd was dermate groot, dat velen de vanaf de hoofdtafel gesproken woorden helaas niet konden verstaan. Bij volgende bijeenkomsten van deze minnaars van het oude handwerk zullen dan ook noodzakelijker wijs de hulpmiddelen van de moderne geluidstechniek dienen te worden toegepast.

Tijdens de winterréunie maakte het Bestuur ook plannen bekend om de systematische bundeling der gegevens omtrent de thans nog varende ronde- en platbodemjachten ter hand te nemen, om deze gegevens vervolgens - tezamen met een lijnen-, constructie- en zeilplan van ieder scheepstype, zo mogelijk te publiceren, in een nog nader vast te stellen vorm.

Er is inmiddels heel wat werk verzet en heel wat stof verzameld. Daarbij bleek dat er weliswaar thans nog veel over deze oude schepen bekend is, maar dat de gegevens zeer verspreid zijn, meestal in de hoofden van oude vissers, werfbaazen en enkele liefhebbers, en dat ook hier de herinnering aan hetgeen eenmaal was, snel zwakker wordt.

Met het doen opmeten en in tekening brengen van bepaalde scheepstypen werd voortgegaan. De tekeningen van de schokker

van het Zuiderzeemuseum en van het skûtsje van het dorp Grouw kwamen klaar. Aan die van een tweede tjalk, een bons, pluut en Staverve jol wordt gewerkt.

In verschillende wedstrijden hebben ronde- en platbodemjachten de strijd weer met elkaar aangebonden. Op het Marsdiep, het Snekermeer, de Zuiderzee, de Langweerder Wielen, de Nieuwe Waterweg en de Westeinderplassen kwamen de O.A., O.B. en O.C. klassen tegen elkaar uit en namen ook open jachten aan de wedstrijden deel.

Daarbij bleek dat nog steeds te weinig schepen gemeten zijn, terwijl de bestaande wedstrijdregeling voor open schepen niet bevredigt. Deze open schepen varen immers zonder handicap, hetgeen bij de onderlinge verschillen in vorm en afmeting de uitslag op bepaalde, eenzijdige wijze beïnvloedt. Bovendien blijkt er voor de open schepen, die niet tot de groep der Friese jachten, tjotter en schouwen behoren, geen klasse te bestaan. Overleg omtrent deze punten met het Centraal Bureau voor Watersport is gaande.

De vloot der ronde jachten is dit jaar weer uitgebreid met een drietal nieuwe tjotter, die bij Gebr. de Jong in Heeg werden gebouwd; een ijzeren tjotter werd gebouwd bij Westerdijk in Terhorne. Eén dezer scheepjes wist in zijn eerste wedstrijd, op de Westeinderplassen, reeds direct met de eerste prijs te gaan strijken. In tjalken schijnt zich een soort hausse te ontwikkelen. Steeds meer ziet men tot jacht verbouwde tjalken verschijnen, waarbij de grote zorg die aan uiterlijk en uitvoering is gegeven, telkens weer opvalt. Een 40-tal tjalken en buurtschepen zijn thans in het Stamboek ingeschreven. Voor buitenlandse rekening werden dit jaar nog een groot rond en een bijzonder groot platbodemjacht gebouwd. In beide gevallen werden helaas de zwaarden, die toch een essentieel onderdeel vormen van deze scheepstypen, weggelaten.

In mei van dit jaar werd een nieuwe lijst van ingeschreven eigenaren en hun schepen samengesteld. Er is intussen al weer heel wat veranderd en 19 nieuwe vrienden traden toe tot de kring der Vrienden van het Ronde- en Platbodemjacht. Zodat alle vooruitzichten voor de viering van het eerste lustrum in de zomer van 1960 gunstig, uitermate gunstig zijn.